

STUDIEGIDS 2025–2026

BACHELOR ONDERWIJS (OW)

Postpropedeutische fase

I. MODUULOVERZICHT- **Leerjaar 2 OW**

I.

1) Taalfilosofie en Metaforen (2TM1)	6 EC - 7x hoorcollege (1,75 uur)
2) Ontwikkeling en Groepsdynamica (2OW-OG1)	4 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)
3) Vakdidactiek I: socratische houding in de les (2OW-VD1)	4 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)
4) Onderzoekskunde II (2OK1)	2 EC - 2x hoorcollege (1,75 uur)

II.

5) Vakdidactiek II: activeren en motiveren (2OW-VD2)	6 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)
6) Algemene Pedagogiek (2OW-API)	4 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)
7) Filosofische Vaardigheden II (2FV1)	6 EC - 7x hoorcollege (1,75 uur)

III.

8) Retorica en Narrativiteit I (2RN1)	4 EC - 4x hc + wc op zat. (3 uur)
9) Bildung en Burgerschap I (2OW-BB1)	6 EC - 6x hoorcollege (1,75 uur)
10) Logica en Beslistheorie (2LB1)	5 EC - 7x hoorcollege (1,75 uur)

IV.

11) Cultuurfilosofie (2CF1)	5 EC - 7x hoorcollege (1,75 uur)
12) Vakdidactiek III: retorica en essay schrijven (2OW-VD3)	4 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)
13) Filosofie van Onderwijs en Opvoeding (2OW-FOO1)	4 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)

60 EC

Leerjaar 3 OW

I.

1) Toegepaste Ethiek (3TE1)	7 EC - 7x hoorcollege (1,75 uur)
1) Bildung en Burgerschap II (3OW-BB1)	4 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)
2) Vakdidactiek IV: toetsing (3OW-VD4)	4 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)
3) Keuzeactiviteit I (3KA1)	1 EC - geen college

II.

4) Toegepaste Politieke Filosofie (3TPF1)	7 EC - 7x hoorcollege (1,75 uur)
5) Vakdidactiek V: filosoferen met kinderen (3OW-VD5)	4 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)
6) Gespreksvoering en Zelfreflectie (3OW-GZ1)	4 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)
7) Keuzeactiviteit II (3KA2)	1 EC - geen college

III.

8) Retorica en Narrativiteit II (3RN1)	4 EC - 4x hc + wc op zat. (3 uur)
9) Werken aan Vrijheid (3OW-WV1)	4 EC - 4x hoorcollege (1,75 uur)
10) Onderzoekskunde III (3OK1)	3 EC - 3x hoorcollege (1,75 uur)

IV.

11) Keuzeactiviteit III (3KA3)	1 EC - geen college
12) Meewerkstage (3OW-MST1)	15 EC - intervisiebijeenkomsten
13) Schriftelijke Taalvaardigheid III (3TV1)	1 EC - geen college

60 EC

Leerjaar 4 OW

I.

1) Projectstage (4OW-PST1)	15 EC - intervisiebijeenkomsten
2) Verdieping Filosofie (4VF1)	3 EC - college zat.ochtend (3 uur)

II.

3) Levenskunst 2 (4LK1)	3 EC - college zat.ochtend (3 uur)

III.

4) AFSTUDEERPROGRAMMA (4OW-ASP1)	25 EC - intervisiebijeenkomsten
5) Wetenschapsfilosofie 2 (4WF1)	3 EC - college zat.ochtend (3 uur)
6) Wijsgerige Antropologie 2 (4WA1)	3 EC - college zat.ochtend (3 uur)

IV.

7) Wijsgerige Ethiek 2 (4WE1)	3 EC - college zat.ochtend (3 uur)
8) Politieke en Sociale Filosofie 2 (4PSF1)	3 EC - college zat.ochtend (3 uur)
9) Schriftelijke Taalvaardigheid IV (4TV1)	1 EC - geen college
10) Keuzeactiviteit IV (4KA1)	1 EC - geen college

60 EC

II. COMPETENTIES – beroepsspecifiek

De **Toegepast Filosoof Onderwijs (OW)** beschikt over de volgende beroepsspecifieke competenties:

- 1) Een HTF-afgestudeerde OW beschikt over het vermogen filosofieonderwijs en burgerschapsonderwijs vorm te geven en af te stemmen op het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en kan lessenreeksen ontwikkelen met verschillende werkvormen.
- 2) Een HTF-afgestudeerde OW is in staat bijdragen te leveren aan onderwijskundige ontwikkelingen door het raadplegen van bronnen, het inbrengen van informatie en het leveren van kritische bijdragen aan de oordeelsvorming en het oplossen van praktijkproblemen, en is zo in staat een herkenbare bijdrage te leveren aan het schoolbeleid, met name ook op basis zijn filosofische vorming.
- 3) Een HTF-afgestudeerde OW kan de competenties van de Toegepast Filosoof integreren met de competenties van het leraarschap.
- 4) Een HTF-afgestudeerde OW kan leerlingen begeleiden ten aanzien van burgerschapsvraagstukken.
- 5) Een HTF-afgestudeerde OW is zeer bekwaam in het organiseren van een (socratische) dialoog op verschillende niveaus en via verschillende werkvormen.
- 6) Een HTF-afgestudeerde OW beschikt over gedegen pedagogische kennis en heeft de pedagogische en didactische kennis en vaardigheden geoefend in de praktijk.

[Bij de formulering van bovenstaande competenties is rekening gehouden met de eisen die de wetgever in de wet BIO aan het leraarschap stelt, waarbij het uitgangspunt is dat de leraar pedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk bekwaam dient te zijn.]

III. MODUULBESCHRIJVINGEN (+ tijdsbegroting)

Tweede jaar

Module 1	Taalfilosofie en Metaforen (per. 1) – ALGEMEEN
Code	2TM1
Omvang	6 EC
Docent	Drs. Martin Slagter en Charly Bos MA
Leerdoelen	Kennis van en inzicht in (onderdelen van) de taalfilosofie en de Conceptuele Metafoorthorie, alsmede toepassing van deze theorie in concrete (beroeps)situaties.
Inhoud	Inleiding in de taalfilosofie aan de hand van teksten van en over Ludwig Wittgenstein, Michel Foucault en J.R. Searle. De Conceptuele Metafoorthorie wordt behandeld aan de hand van het werk van George Lakoff en Mark Johnson. Alle behandelde theorie wordt zoveel mogelijk toegelicht met praktijkvoorbeelden en toegepast in een actuele context en in de beroepspraktijk.
Werkvorm	Hoorcollege
Toetsvorm	Schriftelijke tentamen
Literatuur	Reader met teksten van Martin Stokhof (over Wittgenstein), Harry van den Berg (over Foucault en discoursanalyse), J.R. Searle en Lakoff/Johnson – uitgave van de HTF/ te downloaden via Teams en/of in print te verkrijgen tegen kostprijs
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur hoorcollege (7 x 1,75 = 12,5 uur) Voorbereiding colleges (7 x 7 = 49 uur) Bestudering teksten (primaire) filosofische teksten uit reader (37 uur) Training leesvaardigheid tijdens studie-uren (12 uur) Oefenen toepassing behandelde theorie (35 uur) Voorbereiding tentamen (20 uur) Maken tentamen (2 uur)
Totaal: 167,5 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. C6, C7, C8 / II. 9

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van en inzicht in (onderdelen van) de taalfilosofie,	+	++	

het mentalisme en de Conceptuele Metafoorthorie.			
Toepassing van de theorie in concrete (beroeps)situaties.	+	+	++
Kennis van discoursanalyse en toepassing hiervan in concrete (beroeps)situaties.	+	+	++

Module 2	Vakdidactiek I: Soacratisch houding in de les (per. 1) – OW-SPECIFIEK
Code	2OW-VD1
Omvang	4 EC
Docent	Paulien Hilbrink MA
Leerdoelen	Je leert in deze module een filosofie-/burgerschapsles te ontwerpen volgens het model Didactische Analyse. Je leert hoe je aspecten van het socratisch gesprek (zoals luisteren, doorvragen, samenvatten) kan gebruiken in de les. Competenties die je ontwikkelt, liggen op didactisch, organisatorisch, interpersoonlijk vlak.
Inhoud	Deze module geldt als een eerste kennismaking met lesontwerpen. Je geeft en krijgt feedback op zelf ontworpen lessen en geoefende vaardigheden. Je oefent met verschillende aspecten van de socratische methode en verwerkt dit in je lesplannen. Een socratische houding voor de klas is namelijk essentieel. Je leert lesdoelen te formuleren.
Werkvorm	Werkcollege
Toetsvorm	Twee lesontwerpen inleveren (portfolio-opdracht) en zaaltentamen na Vakdidactiek II.
Literatuur	- Rombout, Floor. 2021. <i>Filosofie op school. Handboek vakdidactiek filosofie</i>. Uitgeverij Boom. - Ast van, de Loor. 2020. <i>Spijkerboer. Effectief leren</i>. Uitgeverij Noordhoff. - Overige artikelen worden digitaal via Teams beschikbaar gesteld.
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/discussiecollege (4 x 1,75 = 7 uur) Bestuderen literatuur: reader (75 uur) Opdrachten (20 uur) Toetsing (10 uur)
	Totaal: 112 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: OW 1 – 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kunnen ontwerpen van een filosofieles te ontwerpen volgens het model Didactische Analyse	+		+
Kennis van aspecten van het socratisch gesprek (zoals luisteren, doorvragen, samenvatten)	+	+	
Toepassing van aspecten van het socratisch gesprek (zoals luisteren, doorvragen, samenvatten) in de les		+	++

Module 3**Algemene Pedagogiek (per. 1) – OW-SPECIFIEK****Code**

2OW-API

Omvang

4 EC

Docent

Niels Witjes MA

Leerdoelen

Pedagogische competentie: visie ontwikkelen op de eigen pedagogische keuzes en het eigen pedagogisch handelen als basis voor contact maken met leerlingen als groep en als individu.

Interpersoonlijk competentie: vanuit een eigen pedagogische visie benoemen welke manieren van contact maken en communiceren aansluiten bij leerlingen/studenten.

Inzicht in pedagogische stromingen en deze kunnen verwerken in een eigen visie op een pedagogisch onderwerp en pedagogisch kernthema.

Inhoud

Inzicht in de ontwikkeling van kinderen/jongeren en kunnen aansluiten op de ontwikkeling(sfasen) van kinderen.

Pedagogische doelen kunnen stellen en een eigen visie ontwikkelen op het ondersteunen en begeleiden van leerlingen/studenten.

In deze module maak je kennis met centrale begrippen en stromingen binnen de pedagogiek. Daarnaast komen verschillende ontwikkelingsmodellen aan de orde. Deze kunnen een uitgangspunt vormen voor het stellen van pedagogische doelen, het communiceren met jeugdigen, hun ouders, verzorgers en andere betrokkenen. *'It takes a village to raise a child.'* Je denkt na over je eigen positie als docent en pedagoog binnen het onderwijs. Je

Werkvorm
Toetsvorm
Literatuur

ontwikkelt een visie op een gekozen pedagogisch onderwerp en pedagogisch kernthema, waarbij je ondersteunende vakgebieden zoals bijvoorbeeld psychologie en sociologie betreft. Deze visieontwikkeling draagt bij aan een onderbouwing van jouw handelen en de manier waarop je kunt aansluiten op de jeugdige om zijn of haar ontwikkeling te ondersteunen of te stimuleren. Tijdens de colleges is er veel ruimte voor het bespreken van opdrachten en eigen bevindingen. Jouw actieve inbreng wordt zeer op prijs gesteld.

Hoor- en werkcollege
Geschreven visiestuk op een gekozen pedagogisch onderwerp.

Verplicht:

- Malschaert, M., Traas, M. (2015). *Basisboek opvoeding. Theorie en praktijk*. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff.
- Delfos, Martine F. (2014). *Ik heb ook wat te vertellen! Communiceren met pubers en adolescenten*. Amsterdam: Uitgeverij SPW

Aanbevolen:

- Biesta, Gert (2015). *Het prachtige risico van onderwijs*. Culemborg: Uitgeverij Phronese.
- Brinkgreve, Christien (2013). *Het verlangen naar gezag. Over vrijheid, gelijkheid en verlies van houvast*. Amsterdam: Atlas contact.
- Dekker, G., & Stoffels, H.C. (2009). *Godsdienst en samenleving. Een introductie in de godsdienstsociologie*. Kampen: Kok.
- Dijk - Groeneboer, M., van. (red.) (2010). *Handboek jongeren en religie. Katholieke, protestantse en islamitische jongeren in Nederland. Best practices, actueel onderzoek, tips en valkuilen*. Almere: Parthenon.
- Hoof, J.J. van, & Ruysseveldt, J. van. (red.) (1999). *Sociologie en de moderne samenleving: Maatschappelijke veranderingen van de industriële revolutie tot in de 21e eeuw*. Amsterdam: Boom.
- Kroon, T., Levering, B. (2016). *Grote pedagogen in klein bestek*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Manen, Max (2014). *Weten wat te doen wanneer je niet weet wat te doen?*
- Verhofstadt-Deneve, L., van Geert, P., Vyt, A. (2003). *Handboek ontwikkelingspsychologie. Grondslagen en theorieën*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.
- Meijlink, Kees (2015). *Denken over onderwijs*. Budel: Uitgeverij Damon.
- Godot, E.A. (2006/2015). *Zonde van de tijd. Zeven opstellen over opvoeding*. Amsterdam: Uitgeverij SWP

- Rigter, J. (2004). *Psychologie in praktijk*. Bussum: Coutinho. (diverse hoofdstukken)
- Ruiter, J. & Vandamme, R. (2016). *Metaforen in coaching*. Deinze (Be): Vandamme & Partners
- Smeyers, P., Ramakers, S. Goor, R. v. & Vanobbergen, B. (red.) (2016). *Inleiding in de pedagogiek. Thema's en basisbegrippen*. Den Haag: Boom (enkele hoofdstukken)
- Smeijsters, H. (2008). *De kunsten van het leven. Hoe kunst bijdraagt aan een emotioneel gezond leven*. Diemen: VeenMagazines.
- Spaander, M., Aptroot, E., Franssen, Z., Mulderij, K.J. (2016). *Relationele lenigheid. Jeugdzorg 3.0 vakmanschap*. Amsterdam: Uitgeverij SWP
- Weeda, I. (1989). *Samen leven. Een gezinssociologische inleiding*. Leiden: Stenfert Kroese.
- Wijsman, E. (2005). *Psychologie en sociologie. Basiscursus*. Groningen: WoltersNoordhoff.
- Willemse, Joop (2010). *Anders kijken. Theorie en praktijk van de systeembenadering*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Video: 'An ecology of mind'. The Gregory Bateson Documentary by Nora Bateson.

Tijdsbegroting

Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/discussiecollege (4 x 1,75 = 7 uur)
 Literatuur (80 uur)
 Opdracht/tentamen (24 uur)

Totaal: 111 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. C6, C7, C8 / OW 1 - 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Visie ontwikkelen op de eigen pedagogische keuzes en het eigen pedagogisch handelen als basis voor contact maken met leerlingen als groep en als individu		++	+
Vanuit een eigen pedagogische visie kunnen benoemen welke manieren van contact maken en communiceren aansluiten bij leerlingen/studenten		++	+

Inzicht in pedagogische stromingen en deze kunnen verwerken in een eigen visie op een pedagogisch onderwerp en pedagogisch kernthema	+	++	+
Inzicht in de ontwikkeling van kinderen/jongeren en kunnen aansluiten op de ontwikkeling(sfasen) van kinderen		++	
Pedagogische doelen kunnen stellen en een eigen visie ontwikkelen op het ondersteunen en begeleiden van leerlingen/studenten		++	+

Module 4

Onderzoekskunde 2 (per. 1) – ALGEMEEN

Code	2OK1
Omvang	2 EC
Docent	Eva Stor MA
Leerdoelen	Kennis van het vak onderzoekskunde en vaardigheid in het opzetten en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek in het algemeen, en meer specifiek kennis van- en oefenen met interviewvaardigheden.
Inhoud	In deze module oefenen studenten met het verzamelen en interpreteren van verhalen met het oog op betekenisgeving en begripsontwikkeling. Studenten doen ervaring op met het methodisch interviewen van een persoon (i.c. professional) die (1) betekenis moet geven aan een bijzondere situatie/ervaring en (2) een filosofische waarde een nadere invulling geeft. Je kunt hierbij denken aan: een docent bij wie 'gezag' meer betekenis heeft gekregen in een bepaalde situatie, of een verpleegkundige die meer betekenis heeft leren toekennen aan 'lijden' en 'veerkracht', of aan een ambtenaar die een rijker begrip van de 'menselijke maat' heeft verkregen. Studenten doen hiertoe ook (literatuur)onderzoek naar de werkomgeving van de persoon in kwestie en de waarde die in het geding is.
Werkvorm	2x werk/discussiecollege
Toetsvorm	Portfolio
Literatuur	Wordt bekend gemaakt via Teams.
Tijdsbegroting	2x werk-/discussiecollege van 1,75 uur (2 x 1,75 = 3,5 uur) Voorbereiding en afnemen interview (6 uur) Uitwerken interview (5 uur) (Literatuur)onderzoek (25 uur) Samenstelling portfolio (16 uur)

Totaal: 55,5uur

TOETSMATRIJS**Competenties: II. 10 / II. 11**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van het vak onderzoekskunde en deze toepassen in het opzetten van praktijkgericht onderzoek.	+	+	++
Ontwikkeling van een onderzoekende houding.			++
Kennis van en vaardigheid in het specifiek filosofisch onderzoek.	+	+	

Module 5**Ontwikkeling en Groepsdynamica (per. 2) - OW-SPECIFIEK****Code**

2OW-OG1

Omvang

4 EC

Docent

Niels Witjes MA

Leerdoelen

Je krijgt inzicht in de toepassing van kernbegrippen uit de systeemtheorie en weet hoe je interventies kunt plaatsen om groepsprocessen te bevorderen. Je weet hoe je een groep lerend kunt krijgen en kunt indien nodig bijsturen.

Inhoud

Competenties die je ontwikkelt, liggen op pedagogisch vlak.

De systeemtheorie is een manier van kijken naar en omgaan met sociale systemen, zoals een team, een klas, een organisatie. Op het gebied van communicatie zijn er binnen systemen een aantal wetmatigheden beschreven. Daarbij gaat de aandacht niet uit naar de individuen, maar naar het systeem als geheel en naar relatie- en communicatiepatronen die het systeem kenmerken. Aan de hand van casuïstiek en praktische voorbeelden zal tijdens de colleges aandacht besteed worden aan de dynamiek binnen een groep en de wijze waarop hier invloed op kan worden uitgeoefend.

Systeemdenken draagt bij aan het beter begrijpen van de complexe werkelijkheid. Het is de gerichtheid om onderlinge betrekkingen te zien in plaats van losse fenomenen, om patronen van verandering te zien, in plaats van momentopnamen of symptomen van een achterliggend vraagstuk. Als leerkracht zul je van tijd tot tijd reflecteren op het functioneren van de groep en waar gewenst groepsprocessen (bij) sturen. De invloed van de leraar als persoon, de spanning tussen nabijheid en afstand is hier van betekenis. De inzichten die in deze module aan de orde komen, zijn een aangrijpingspunt om de dynamiek tussen de leerkracht, de leerling en de groep kenbaar te maken.

Werkvorm	Hoor- en werkcollege
Toetsvorm	Analyse van interactiepatronen: schriftelijk aan de hand van filmfragment.
Literatuur	Remmerswaal, Jan (2013). <i>Handboek groepsdynamica</i> . Amsterdam: Boom/Nelissen Willemse, Joop (2010) <i>Anders kijken. Theorie en praktijk van de systeembenadering</i> . Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur) Bestuderen literatuur (65 uur) Opdrachten en toets (40 uur)
Totaal: 112 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: OW 1 - 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Inzicht in de toepassing van kernbegrippen uit de systeemtheorie		+	++
Kennis van het plaatsen van interventies om groepsprocessen te bevorderen	+	+	
Groep lerend kunnen krijgen en indien nodig bijsturen		+	++

Module 6

Vakdidactiek II: activeren en motiveren (per. 2) - OW-SPECIFIEK

Code	2OW-VD2
Omvang	6 EC
Docent	Dr. Joris Verheijen
Leerdoelen	Let op: voorafgaand aan de colleges moet je vier observatieopdrachten hebben gedaan en ingeleverd bij de docent. Je vindt de opdrachten op Teams. In de colleges worden de opdrachten besproken. Je krijgt handvatten voor klassenmanagement, tips om een veilige leeromgeving te creëren, een band op te bouwen met leerlingen, het voorkomen en oplossen van ordeverstoringen. Je leert op welke manieren je leerlingen kan activeren en motiveren, en hoe je dit kunt verwerken in lesplannen.

Inhoud

Competenties die je ontwikkelt, liggen op didactisch, pedagogisch, organisatorisch en interpersoonlijk vlak.

Kennis van didactiek en klassenmanagement wordt gekoppeld aan het ontwerpen van drie lesplannen. Je krijgt verschillende handvatten om een klas aan te sturen, leerlingen te motiveren en actief te laten leren. Je verwerft kennis over de Roos van Leary, klassenmanagement, werkvormen. We bespreken de literatuur, gaan met elkaar in gesprek en doen praktische oefeningen.

Werkvorm

Werkcollege

Toetsvorm

Drie lesontwerpen maken, een docentenhandleiding en een 2 EC observatie-opdracht.

Literatuur

- F. Rombout e.a., Filosofie op school. Handboek vakdidactiek filosofie. Uitgeverij Boom, 2021.
- Meester, Meester en Kienstra. Durf te Denken! Leerlingenboek havo. Koninklijke Boom Uitgevers, 2020.
- Teitler, P. Lessen in Orde. Uitgeverij Couthino, 2022.
- Ast van, de Loor, Spijkerboer. Effectief leren. Uitgeverij Noordhoff, 2020.
- Overige artikelen worden digitaal via Teams beschikbaar gesteld.

Tijdsbegroting

Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/discussiecollege (4 x 1,75 = 7 uur)
 Bestuderen literatuur (100 uur)
 (Observatie)opdrachten/toetsing (55 uur)

Totaal: 162 uur

TOETSMATRIJS**Competenties: OW 1 – 6**

	Kennisvragen reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Handvatten voor klassenmanagement			
Tips om een veilige leeromgeving te creëren, een band op te bouwen met leerlingen, het voorkomen en oplossen van ordeverstoringen			
Leerlingen activeren en motiveren, verwerking hiervan in lesplannen.			

Module 7	Filosofische Vaardigheden II (per. 2) – ALGEMEEN
Code	2FV1
Omvang	6 EC
Docent	Charly Bos MA
Leerdoelen	Verdere ontwikkeling en training van filosofische vaardigheden conceptuele analyse, argumentatie en socratisch gesprek, met bijzondere aandacht voor de toepassing ervan in de praktijk.
Inhoud	Deze module is een vervolg op Filosofische Vaardigheden I. Maar waar bij IFV1 de vaardigheden zelf centraal stonden, komt het er nu op aan deze toe te passen in de context van een organisatie. Tijdens deze module ga je een uitgebreide conceptuele analyse maken van een begrip dat je uit een organisatie haalt. De module is zo opgebouwd dat je elke week een nieuwe stap zet in je onderzoek en analyse. Zo oefenen met conceptueel denken en onderzoeksvaardigheden, met feedback geven en adviesvaardigheden en werk je aan je socratische vaardigheden en schriftelijke taalvaardigheid, toegespitst op een beroepspraktijk.
Werkvorm	Hoor- en werkcollege
Toetsvorm	Bij elk college hoort het lezen van literatuur en/of het maken van een oefening. De eindopdracht bestaat uit een onderzoeksverslag van je conceptueleanalyse.
Literatuur	Literatuur zal online beschikbaar worden gesteld tijdens de cursus.
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur hoor-/discussiecollege (7 x 1,75 = 12,25 uur) Literatuur (50 uur) Opdrachten/toetsing (105 uur)
Totaal: 167,25 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8 / II. 9

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Verdere ontwikkeling (in aansluiting op Filosofische Vaardigheden I) van de vaardigheden lezen, schrijven, luisteren, spreken, gebaseerd op de socratische methode.		+	++

Module 8	Retorica en Narrativiteit (per. 3) – ALGEMEEN
Code	2RNI
Omvang	4 EC
Docent	Charly Bos MA
Leerdoelen	Kennismaking met de begrippen 'retorica', 'persoonsvorming' en 'narrativiteit', en inzicht in hun onderlinge relatie. Oefenen met praktische middelen om zelfkennis te vergroten en met het houden van een voordracht. Vormgeven van de eigen normatieve professionaliteit.
Inhoud	In deze module begeven we ons op het snijvlak van 1) de kunst van het spreken en overtuigen, met 2) het vertellen en ontwerpen van verhalen, en 3) de eigen persoonsvorming. Tijdens de module werken we toe naar het houden van een retorische voordracht en het vertellen van je eigen verhaal.
Werkvorm	Hoor- en werkcollege
Toetsvorm	Retorisch betoog
Literatuur	Nader op te geven literatuur m.b.t. narrativiteit en retorica
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur hoorcollege (4 x 1,75 = 7 uren) Werkcollege (3 uur) Voorbereiding colleges (4 x 8 = 32 uur) Bestudering literatuur (30 uur) Retorische voordracht voorbereiden en houden (40 uur)
Totaal: 112 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. C6, C7, C8 / II. 9

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen	++		
Kennismaking met het concept 'narratieve identiteit' in filosofie en psychologie.			
Ontwikkeling van de vaardigheid om een interview te houden en daarvan een verslag te maken.		+	+
Ontwikkeling van de eigen spreekvaardigheid en oefening in welsprekendheid.			++

Module 9	Bildung en Burgerschap I (per. 3) – OW-SPECIFIEK
Code	2OW-BB1
Omvang	6 EC
Docent	Dr. Joris Verheijen
Leerdoelen	- Je ontwikkelt een visie op burgerschap - Je ontwikkelt een eigen lessenreeks burgerschap. Je maakt hierbij gebruik van de reeds opgedane kennis bij vakdidactiek. - Je bent in staat filosofische vaardigheden te koppelen aan de vereisten voor burgerschapsonderwijs. - Je doet kennis op van de brede maatschappelijke discussie over het belang van burgerschapsonderwijs. - Je leert hoe je maatschappelijk controversiële onderwerpen bespreekbaar maakt.
Inhoud	In deze module leer je wat de burgerschapsonderwijs inhoudt en welke visies er zijn rondom burgerschapsonderwijs. Aan de hand van verschillende artikelen verkennen we het burgerschapsonderwijs. Ook bespreken we de filosofische vaardigheden in relatie tot burgerschapsonderwijs.
Werkvorm	Werkcollege
Toetsvorm	Een eigen lessenserie met bijbehorende docenthandleiding ontwerpen vanuit de eigen visie op burgerschapsonderwijs.
Literatuur	- Dohmen, Joep. 2022. <i>Iemand zijn. Filosofie van de persoonlijke vorming</i>. Ambo Antos, Amsterdam. - Eidhof, Bram. 2019. <i>Handboek Burgerschapsonderwijs</i>. Prodemos, Den Haag, 2019. (Download: https://prodemos.nl/nieuws/nieuw-handboek-burgerschap/) - Loobuyck, Patrick. 2022. <i>Burgerschap. Politiek-filosofische perspectieven</i>. Boom uitgevers, Amsterdam - Rombout, Floor. 2021. <i>Filosofie op school. Handboek vakdidactiek filosofie</i>. Boom uitgevers, Amsterdam. - Overige artikelen worden digitaal via Teams beschikbaar gesteld.
Tijdsbegroting	Gedurende 5 weken 4x hoorcollege (4 x 1,75 = 7 uren) + 1 werkcollege op zat. (3 uur) Literatuur (98 uur) Opdrachten/toetsing (60 uur)
Totaal: 168 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8 / OW 1 – 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Ontwikkeling eigen lessenreeks burgerschap, gebruikmakend van de reeds opgedane kennis bij vakdidactiek.			++
Koppeling filosofische vaardigheden aan de vereisten voor het vak burgerschap.			++
Kennis op van de brede maatschappelijke discussie over het belang van burgerschapsonderwijs	+	+	+
Bespreekbaar maken maatschappelijk controversiële onderwerpen			++

Module 10

Logica en Beslistheorie (per. 3) – ALGEMEEN

Code

2LB1

Omvang

5 EC

Docent

Dr. Mark Leegsma

Leerdoelen

Deze module wil studenten leren hoe logica werkt, enerzijds als instrument om zinnen (en dus teksten) in hun logische structuur te analyseren, anderzijds om redeneringen formeel te beoordelen. Op deze manier wil de module studenten ook, en meer in het algemeen, vertrouwd maken met analytische, formele benaderingen in de filosofie.

Inhoud

Logica is de formele en normatieve wetenschap van hoe we zouden moeten denken. In deze module maken studenten kennis met de beginselen van de logica en leren zij de algemene logische voegtekens (her)kennen en gebruiken. Meer in het bijzonder leren zij (werken met) twee logische talen, de propositie- en de predicaatlogica, die laatste inclusief logische kwantificatie. Aan de ene kant leren zij zinnen uit de 'natuurlijke' taal vertalen naar zinnen in deze talen (logische analyse). Aan de andere kant leren zij werken met waarheidstafels om redeneringen (opgesteld in de taal van de propositielogica) te beoordelen op logische geldigheid. Tot slot maken studenten kennis met een filosofische kritiek van de logica die zich toespitst op de actuele vraag of werkelijk alles in de 'digitale' vorm (waar/onwaar, 0/1) past.

Werkvorm	Hoor- en discussiecollege
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen
Literatuur	Graham Priest, <i>Logic: A Very Short Introduction</i> (second edition). Oxford: University Press, 2017.
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur college (12,25 uur) Vorbereiding/ huiswerk/ achtergrondliteratuur (7 x 15 = 105 uur) Vorbereiding tentamen (21 uur) Tentamen (2 uur)
Totaal: 140,25 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van en inzicht in de grondbeginselen van logica.	+	+	
Kennis en inzicht in de grondbeginselen van besliskunde voor individueen onder verschillende omstandigheden.	+	+	+
De theorie kunnen toepassen op verschillende beslissituaties.			++
Vertrouwdheid met formele benaderingen in de filosofie.	+		

Module 11

Cultuurfilosofie (per. 4) – ALGEMEEN

Code	2CF1
Omvang	5 EC
Docent	Daniël Doodkorte MA
Leerdoelen	Aan het eind van de module ben je in staat om: - de cultuurfilosofische kernbegrippen uit de gelezen literatuur uit te leggen en met elkaar te verbinden - de ontwikkeling van de verschillende cultuurfilosofische theorieën te plaatsen in hun historische context - verschillende culturele uitingen en standpunten cultuurfilosofisch te duiden en kritisch te bevragen;

Inhoud

- d.m.v. de geleerde begrippen te reflecteren op je eigen standpunten en opvattingen.

Cultuurfilosofie laat ons nadenken over wie wij zijn, wat we vinden, welke waarden we aanhangen, wat we doen en hoe we ons tot elkaar verhouden. Het plaatst al deze zaken (identiteit, normativiteit, handelen, sociale verhoudingen) in de specifieke culturele, historische, politieke context waarin we ze aantreffen. In deze module gaan we een aantal belangrijke cultuurfilosofische theorieën, en de begrippen die in deze theorieën centraal staan, bekijken. Als we langzaam de samenhang en ontwikkeling van deze theorieën en begrippen wat meer in het vizier hebben, kunnen we ze ook gaan verbinden met de wereld om ons heen. Op welke manier zien we verlichtingsidealen vandaag de dag terug in de politieke uitingen? Of zien we het oriëntalisme terug in documentaires? Door te reflecteren op de wereld om ons heen krijgen we ook meer inzicht in onze eigen opvattingen en standpunten. Op wat voor manier zijn de waarden die ik heb en mijn ideeën over 'wie ik ben' eigenlijk cultureel bepaald?

Werkvorm

Hoorcollege

Toetsvorm

Schriftelijk tentamen

Literatuur

- Boomkens, R. *Erfenissen van de Verlichting. Basisboek Cultuurfilosofie*. Boom, Amsterdam, 2011
- Overige literatuur wordt bekend gemaakt via Teams

Tijdsbegroting

Gedurende 7 weken 1,75 uur hoorcollege ($7 \times 1,75 = 12,25$ uur)
Zelfstandige bestudering handboek ($5 \times 8 = 40$ uur)
Zelfstandige bestudering primaire literatuur ($5 \times 4 = 20$ uur)
Opdrachten over kernbegrippen ($5 \times 5 = 25$ uur)
(Audio)visueel materiaal bekijken: 2×3 uur = 6
Kijkopdracht: $3 \times 2 = 6$
Presentatieopdracht (10 uur)
Vorbereiding tentamen (18 uur)
Maken tentamen (2 uur)

Totaal: 139,25 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
De cultuurfilosofische kernbegrippen uit de gelezen literatuur uitleggen en met elkaar verbinden.	+		

Ontwikkeling van de verschillende cultuurfilosofische theorieën plaatsen in hun historische context.	+	+	
Verschiedende culturele uitingen en standpunten cultuurfilosofisch te duiden en kritisch te bevragen;			+
d.m.v. de geleerde begrippen te reflecteren op je eigen standpunten en opvattingen.			+

Module 12

Vakdidactief III: retorica en essay schrijven (per. 4) – OW-SPECIFIEK

Code	2OW-VD3
Omvang	4 EC
Docent	Martijn Janssen MA
Leerdoelen	Je leert welke vaardigheden nodig zijn om een essay te kunnen schrijven, hoe je deze vaardigheden leerlingen kan aanbieden, een essayopdracht ontwikkelen en een nakijkmodel ontwikkelen. Ook leer je debatvaardigheden onderwijzen en debatoefeningen leiden in de klas. Ten slotte ontwikkel je lesmateriaal op het gebied van essay en debat.
Inhoud	Competenties die je ontwikkelt, liggen op didactisch, pedagogisch, organisatorisch en interpersoonlijk vlak. Je gaat je verdiepen in verschillende lesvormen die gericht zijn op het leren van het schrijven van essays en debatteren in de klas. Je krijgt handvatten aangereikt om essay- en debatopdrachten te ontwikkelen en te beoordelen. We gaan zelf oefenen met schrijven en debatteren en elkaar feedback geven.
Werkvorm	Werk-, hoor- en gesprekscollege
Toetsvorm	Een opdracht in het zelf ontwikkelen van lesmateriaal gericht op schrijven en debatteren, met leerdoelen, docentenhandleiding en leerlingmateriaal
Literatuur	- F. Rombout e.a., <i>Filosofie op school. Handboek vakdidactiek filosofie</i> . Uitgeverij Boom, 2021.
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur) Literatuur (80 uur)

TOETSMATRIJS**Competenties: OW 1 - 6**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Een essay kunnen schrijven en beoordelen		+	++
Debatoefeningen kunnen leiden in de klas		+	++

Module 13**Filosofie van Onderwijs en Opvoeding – OW-SPECIFIEK**

Code	2OW-FOOI
Omvang	4 EC
Docent	Martijn Janssen MA
Leerdoelen	Je doet kennis op van verschillende onderwijsfilosofieën Je ontwikkelt een eigen visie op onderwijs en opvoeding Je bent in staat je onderwijsvisie concreet uiteen te zetten in een presentatie
Inhoud	Je leert met medestudenten in dialoog te gaan over onderwijs Wat is onderwijs? Met welk doel onderwijs je? Aan de hand van filosofen als Plato, Rousseau en Gert Biesta verkennen we deze vragen. De colleges bestaan uit hoor- en werk- en gesprekscolleges.
Werkvorm	Werk-, hoor- en gesprekscollege
Toetsvorm	Presentatie van een visiestuk over onderwijs en opvoeding
Literatuur	- Literatuur wordt verstrekt tijdens de colleges.
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/discussiecollege (4 x 1,75 = 7 uur) Bestuderen literatuur: reader (75 uur) Vorbereiden presentatie (25 uur) Presenteren en presentaties bijwonen (2 uur)

Totaal: 109 uur**TOETSMATRIJS****Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8 / OW 1 - 6**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			

Kennis van belangrijke visies uit de geschiedenis van de onderwijsfilosofie	++	+	
Ontwikkeling van een eigen visie op onderwijs en opvoeding		++	

Derde jaar

Module 1	Toegepaste Ethiek (per. 1) – ALGEMEEN
Code	3TE1
Omvang	7 EC
Docent	Lianne Tijhaar MA, MSc
Leerdoelen	Herkennen van morele problemen in de beroepspraktijk. Toepassen van verschillende normatief ethische theorieën op concrete casussen. Een moreel oordeel vormen dat gebaseerd is op het afwegen van moreel relevante feiten en belangen.
Inhoud	Het 'toepassen' van ethiek vraagt om sensitiviteit en oordeelsvermogen. Deze module nodigt je uit om te onderzoeken welke rol ethische reflectie kan spelen in je (beoogde) beroep. Je wordt uitgedaagd om je eigen positie te vormen en te verkennen hoe professionele waarden en normen zich verhouden tot de bredere maatschappelijke en politieke krachten waarin een beroep wordt uitgeoefend. Tijdens de module worden verschillende theorieën en methoden in de toegepaste ethiek besproken. Actuele thema's en cases komen aan bod, waardoor je inzicht krijgt in de complexiteit van ethische vraagstukken. Samen met medestudenten ga je een ethisch dilemma uit de beroepspraktijk verhelderen door kritisch te analyseren wat het probleem precies inhoudt, welke verantwoordelijkheden er rusten op verschillende actoren en welke stappen genomen kunnen worden.
Werkvorm	Combinatie van hoorcolleges en werkgroepen
Toetsvorm	Groepsopdracht (eindpaper). N.B. Er wordt van je verwacht dat je tijd vrijmaakt om samen met medestudenten aan een groepsopdracht te werken. Je bent zelf verantwoordelijk voor het vormen van een groep. Zorg dat je aanwezig bent bij de werkcolleges om aansluiting bij medestudenten te zoeken.
Literatuur	- J.J.M. van Delden, L.L.E. Bolt, M.F. Verweij (2003), <i>Ethiek in praktijk</i>. Assen: Koninklijke Van Gorcum BV. 5e druk of hoger. - Overige literatuur wordt in delen digitaal beschikbaar gesteld.
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur hoorcollege/ werkgroep (12,25 uur)

Zelfstudie (75 uur)
Groepsopdracht (108 uur)

Totaal: 196,25 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8 / II. 9, 10 / TF 1 - 6 / OW 1 - 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van methoden van toegepaste ethiek.		+	++
Ervaring opdoen met die methoden a.d.h.v. actuele voorbeelden.		+	++
Inzicht in uitdagingen bij het inbedden van ethische reflectie in de praktijk (<i>reality check</i>).		++	+

Module 2	Bildung en Burgerschap II (per. 1) – OW-SPECIFIEK
Code	3OW-BB1
Omvang	4 EC
Docent	Dr. Joris Verheijen
Leerdoelen	Je evalueert een schoolspecifieke visie op burgerschapsonderwijs, rekening houdend met de wettelijke burgerschapsopdracht en schoolspecifieke doelen. Je bent in staat filosofische vaardigheden te koppelen aan de vereisten voor het vak burgerschap. Je leert hoe je een doorlopende leerlijn burgerschap ontwikkelt.
Inhoud	In deze module bouwen we voort op Bildung en burgerschap I. Je leert hoe je in een school aan een burgerschapvisie werkt en hoe je een doorlopende leerlijn ontwikkelt. De module heeft tot doel je klaar te stomen voor zowel het burgerschapsonderwijs als voor burgerschapscoördinatie.
Werkvorm	Werkcollege
Toetsvorm	Een evaluatie van een visiedocument. Het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn en een lessenserie.
Literatuur	- Eidhof, Bram. 2019. <i>Handboek Burgerschapsonderwijs</i>. Prodemos, Den Haag. (download: https://prodemos.nl/nieuws/nieuw-handboek-burgerschap/)

- Rombout, Floor. 2021. *Filosofie op school. Handboek vakdidactiek filosofie*. Boom uitgevers, Amsterdam.
- Overige artikelen worden digitaal via Teams beschikbaar gesteld.

Tijdsbegroting

Gedurende 4 weken 1,75 uur hoorcollege (4 x 1,75 = 7 uren)
 Literatuur (85 uur)
 Opdrachten/toetsing (20 uur)

Totaal: 112 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8 / OW 1 - 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Ontwikkeling eigen visie op burgerschapsonderwijs, rekening houdend met nationale en schoolspecifieke doelen.			++
Koppeling filosofische vaardigheden aan de vereisten voor het vak burgerschap.			++
Ontwikkeling een doorlopende leerlijn burgerschap			++

Module 3

Vakdidactiek IV: toetsing (per. 1) – OW-SPECIFIEK

Code

3OW-VD4

Omvang

4 EC

Docent

Martijn Janssen MA

Leerdoelen

Studenten leren hoe zij valide toetsen kunnen ontwerpen.
 Studenten leren hoe zij evaluatief en summatief toetsen.
 Studenten ontwerpen eindtoetsen en tussentijdse, evaluatieve toetsen bij hun lessenserie.

Inhoud

Het hoe en wat van toetsen wordt bediscussieerd in deze collegereeks. Daarbij wordt ingegaan op verschillende taxonomieën, er wordt kennisgemaakt met RTTI en OMZA en formatief handelen. Studenten ontwerpen summatieve toetsvragen en formatieve handelingen bij eerder gemaakte lessenseries.

Werkvorm	Werkcollege
Toetsvorm	Het maken van een valide summatieve toets bij een onderwerp naar keuze. Het maken van minimaal drie formatieve toetsvormen/handeling bij eigen lessen.
Literatuur	- Rombout, Floor. 2021. <i>Filosofie op school. Handboek vakdidactiek filosofie</i>. Boom uitgevers, Amsterdam. - William, Dylan. 2018. <i>Cijfers geven werkt niet</i>. Ten Brink Uitgevers. - Meester, Meester en Kienstra. 2020. <i>Durf te Denken! Leerlingenboek havo</i>. Koninklijke Boom Uitgevers. - Ast van, de Loor, Spijkerboer. 2020. <i>Effectief leren</i>. Uitgeverij Noordhoff. - Overige artikelen worden digitaal via Teams beschikbaar gesteld.
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur) Bestuderen literatuur – reader (90 uur) Huiswerk/lessen ontwerpen (20 uur)
Totaal: 117 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: OW 1 – 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Valide toetsen kunnen ontwerpen		+	++
Evaluatief en summatief kunnen toetsen		+	++

Module 4

Keuzeactiviteit 1 (hele studiejaar) – ALGEMEEN

Code	3KA1
Omvang	1 EC
Docent	Eva Stor MA en Jelle Stegers MA
Leerdoelen	Ter bevordering van je professionele vorming als Toegepast Filosoof is het zaak om je naast de filosofische basiskennis uit de reguliere vakken ook te <i>oriënteren</i> op de maatschappelijke reikwijdte van filosofie. Als Toegepast Filosoof richt je je op het beroepsmatig toepassen van deze kennisbasis op vraagstukken en problemen binnen een niet-academische context. Om filosofie te kunnen toepassen in een beroeps- en/of maatschappelijke context moet je, naast filosofische kennis, ook kennis hebben van die context. Maatschappelijke vraagstukken en problemen zijn complex en velerlei. De ontwikkeling van visie en begrip die nodig is om "greep te

Inhoud

krijgen" op maatschappelijke problemen, wordt gecultiveerd door reflecterend en zelfstandig denken. Reflectie heeft als doel inzicht te krijgen in het handelen, gedrag, de drijfveren en vooronderstellingen van jezelf en anderen. *Reflecteren* is zodoende een belangrijke vaardigheid van de Toegepast Filosoof. Door expliciet de nadruk te leggen op *oriëntatie van*, en *reflectie op*, het maatschappelijk veld waarbinnen de Toegepast Filosoof moet opereren, dragen de keuzeactiviteiten op *praktische wijze* bij aan het ontwikkelen van een professionele visie en houding als Toegepast Filosoof te zien van maatschappelijke vraagstukken en problemen.

Binnen deze modules geven we richting aan dit oriëntatieproces door je "erop uit te sturen": er wordt van je gevraagd om gedurende je gehele opleiding deel te nemen aan activiteiten die buiten jouw officiële studietraject vallen. Je bent vrij om naar eigen inzicht en interesse activiteiten te kiezen, zolang je ten minste één van de volgende twee dingen duidelijk kunt maken:

1. Wat is de maatschappelijke relevantie van de (filosofische) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een boekpresentatie van een nieuwe vertaling van Nietzsche's *Vrolijke Wetenschap*. Je beargumenteert dat Nietzsche ons helpt onze eigen cultuur kritisch te bekijken, en daarom is het in het maatschappelijk belang om dit onder de aandacht te brengen.)
2. Wat is de filosofische relevantie van de (maatschappelijke) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een op loting gebaseerde burgervergadering. Je beargumenteert en laat zien dat de praktijk ervan filosofische gevolgen heeft, omdat het ons denken over democratie onder druk zet.)

Voor de afronding gebruik je bovenstaande vragen als richtvragen voor de reflectie. Voor extra ondersteuning bij het reflecteren zie Nijgh & Tol (2017) en de reflectiecyclus van Korthagen.

Ga alvast op zoek naar leuke activiteiten. Denk aan het voeren van socratische gesprekken in een organisatie, PR-activiteiten voor de HTF, meelopen met een filosofiedocent, bezoek aan een (filosofische) lezing of evenement, deelname aan de studentenraad, oriëntatie masterstudie, etc. De filosofie heeft als voordeel dat ze zich *overal* mee mag bemoeien, zolang ze maar goed kan onderbouwen wat haar meerwaarde is. Wees creatief! Zorg ook voor diversiteit in je activiteiten. Bezigheden die onderdeel van je stage zijn, kunnen niet als keuze-activiteit dienen.

Twijfel je over of een activiteit geschikt is of heb je andere vragen? Neem contact op met Eva Stor of Jelle Stegers, of stel je vraag via: e.stor@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl of j.stegers@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

Toetsvorm

De toetsing bestaat uit deelname aan de activiteiten en de afronding. 1 EC staat voor 28 uur, waarvan 23 uur aan de keuzeactiviteiten te besteden zijn en 5 uur aan de afronding. Je schrijft dus niet voor elke activiteit een reflectie, maar een overkoepelende reflectie over 23 uur aan activiteiten!

Voor de afronding zijn er twee mogelijkheden:

1. Een schriftelijk reflectieverslag, bestaande uit:
 - minimaal 1200, maximaal 2000 woorden (excl. lijst van activiteiten & urenverantwoording);
 - lijst van activiteiten & urenverantwoording;
 - reflectie op 1ste richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten;
 - reflectie op 2^e richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten.
2. Een mondeling eindgesprek:
 - Een gesprek van 15-20 minuten
 - Je zult ondervraagd worden aan de hand van de twee richtvragen in relatie tot de activiteiten die je hebt gevolgd. Let op: een goede voorbereiding hiervoor is noodzakelijk, er staat evenveel uur voor als voor de schrijfpodracht.
 - Vooraf schriftelijk in te leveren: activiteitenlijst & urenverantwoording.

De afronding voor de keuzeactiviteiten zal per EC worden beoordeeld met 'voldaan' of 'niet-voldaan'. Voor studenten die al ruime (werk)ervaring hebben met of in het filosofisch-maatschappelijke veld is er ook de mogelijkheid om de keuzeactiviteiten af te ronden met het volgen van een extra module die buiten je studietraject valt. Neem in dat geval contact op met een van de docenten.

Inleveren

De schriftelijke afronding bestaat uit (1) een lijst van de activiteiten die je hebt bijgewoond inclusief urenverantwoording, en (2) je reflectie aan de hand van de twee richtvragen. Substantieel te weinig of te veel woorden voor je reflectie zal van invloed zijn op je beoordeling (vuistregel: bij te weinig woorden wordt gekeken of je aspecten niet beter en uitvoeriger had kunnen behandelen en bij te veel woorden wordt gekeken of die extra woorden écht nodig zijn om je verhaal te doen).

Voor de mondelinge afronding neem je contact op met Eva of Jelle voor een afspraak (je hebt de vrije keuze, maar het kan zijn dat je doorverwezen wordt). Minstens 2 dagen voordat de afspraak plaats heeft.

Lever je schriftelijke afronding of, in het geval van een mondelinge afronding je urenverantwoording en activiteitenlijst, in via onze online leeromgeving. Geef je document de volgende bestandsnaam: VoornaamAchternaamAfrondingscode (3KA1).

Literatuur

- Lida Nijgh & Nicolien van Tol, *Leren Reflecteren*. 3^e druk. Amsterdam, Uitgeverij Boom, 2017. (aanbevolen)
- Beoordelingsformulier (voor het maken van de verslagen)
- Beoordelingsmodel (voor het inzien van de criteria)

TOETSMATRIJS**Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Oriëntatie op de maatschappelijke reikwijdte van het vak filosofie, ter bevordering van de professionele vorming als Toegepast Filosoof.		+	++
Het opdoen van filosofische kennis en ervaringen naast de inhoud van de reguliere vakken binnen het curriculum.		+	++

Module 5**Toegepaste Politieke Filosofie (per. 2) – ALGEMEEN**

Code	3TPF1
Omvang	7 EC
Docent	Ivana Ivkovic MA
Leerdoelen	1. Nauwgezet leren analyseren van argumentaties van enkele politieke filosofen. 2. Een koppeling maken tussen zaken uit de praktijk en filosofie: m.b.v. filosofisch gereedschap kwesties uit de praktijk filosofisch analyseren en ter discussie te stellen.
Inhoud	Onderwerpen: - Maatschappelijke kostenbaten analyse - Verdelende rechtvaardigheid - Verkiezingsprogramma's diverse politieke partijen in Nederland Thematiek aangedragen door gastdocenten uit diverse afstudeerrichtingen.
Werkvorm	Hoor-, werk- en discussiecollege
Toetsvorm	Paper en herziening van paper op basis van commentaar.
Literatuur	Van Hees e.a., <i>Basisboek Ethiek</i> , Boom 2014, hfdst. 6 (Hedendaags Utilitarisme en Consequentialisme) en hfdst. 7 (Klassieke Deontologie) John Rawls, <i>A Theory of Justice</i> (capita selecta)

Robert Nozick, *Anarchy, State and Utopia* (capita selecta)
 Joel Feinberg, *Economic Income as Deserved*
 Teksten aangedragen door gastdocenten.
 Diverse teksten uit de praktijk.

Tijdsbegroting

Gedurende 7 weken 1,75 uur college (12,25 uur)
 Voorbereiding/ huiswerk/ achtergrondliteratuur (7 x 15 = 105 uur)
 Schrijven en herschrijven van paper (50,75 uur)

Totaal: 168 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8 / II. 9, 10 / TF 1 - 6 / OW 1 - 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Het gebruiken van filosofie als gereedschap voor beantwoorden en oplossen van praktijkvragen en -problemen		+	++

Module 6

Vakdidactiek V: filosoferen met kinderen en jongeren (per. 2) – OW-SPECIFIEK

Code	3OW-VD5
Omvang	4 EC
Docent	Paulien Hilbrink MA
Leerdoelen	Je leert hoe je een filosofisch gesprek voert met kinderen, hoe je daarbij verschillende praktische opdrachten kunt gebruiken, hoe je een les opbouwt voor jonge kinderen, hoe je filosofische vragen kunt formuleren en kinderen kunt stimuleren om die te onderzoeken. Competenties die je ontwikkelt, liggen op het didactisch, pedagogisch, organisatorisch vlak.
Inhoud	Theorie over didactiek en pedagogiek m.b.t. het jonge kind. Je krijgt verschillende methoden en opdrachten aangereikt waarmee we met elkaar gaan oefenen. Je gaat zelf ideeën opdoen en die vervolgens uitwerken om te filosoferen met kinderen.
Werkvorm	Hoor-, werk- en gesprekscollege
Toetsvorm	Het ontwerpen van drie lessen waarin gedifferentieerd wordt, ondersteund met literatuur.
Literatuur	- F. Rombout e.a., <i>Filosofie op school. Handboek vakdidactiek filosofie</i>. Uitgeverij Boom, 2021.

- Reader Filosoferen met kinderen met o.a. Worly, McCall, Dewey. H.Booy, www.kinderfilosofie.nl
- Palm, S. en Werff, van der, S. *Filosofische Vaardigheden*

Tijdsbegroting

Gedurende 4 weken 1,75 hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur)
 Literatuur (85 uur)
 Opdrachten/toetsing (20 uur)

Totaal: 112 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: OW 1 – 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Een filosofisch gesprek kunnen voeren met kinderen en daarbij verschillende praktische opdrachten gebruiken	+	+	+
Een filosofieles op kunnen bouwen voor jonge kinderen		+	++
Filosofische vragen kunnen formuleren en kinderen stimuleren die te beantwoorden			++

Module 7

Gespreksvoering en Zelfreflectie (per. 2) – OW-SPECIFIEK

Code

3OW-GZ1

Omvang

4 EC

Docent

Paulien Hilbrink MA

Leerdoelen

Inzicht in de toepassing van verschillende gespreksmodellen. Het zelfstandig voeren van mentorgesprekken. Signaleren en bespreken van huiselijk geweld aan de hand van de meldcode. Competenties die je ontwikkelt, liggen op het interpersoonlijk vlak: communiceer je goed met leerlingen en collega's?

Inhoud

Leerlingen willen zich erkend voelen en gezien worden. Sommigen vragen om extra ondersteuning en begeleiding. De coachende rol van de leerkracht krijgt de laatste jaren steeds meer aandacht. Als mentor heeft de leerkracht een specifieke taak op het gebied van studieloopbaan, portfolio-gesprekken en persoonlijke ontwikkeling. Motiverende gespreksvoering en reflectie vormen de kern, zodat de leerling gestimuleerd wordt om eigen vraagstukken op te pakken en passende leerstrategieën in te zetten. Bij het thema huiselijk geweld,

komt de maatschappelijke rol van de leerkracht duidelijk naar voren. Wat te doen als blijkt dat er grote belemmeringen zijn en risico's die een gezonde ontwikkeling in de weg staan? Hoe samenwerken met de leerplichtambtenaar, Veilig Thuis, reclassering en andere professionals, met de buurt (waarvan de school onderdeel is)? Tijdens de colleges komen verschillende gespreksmodellen aan de orde, waarmee de leerkracht flexibel om kan gaan met verschillende rollen en situaties binnen het onderwijs.

Werkvorm

Hoor- en werkcollege

Toetsvorm

Assessment rollenspel en schriftelijke reflectie.

Literatuur

- *Gespreksvoering. Basisvaardigheden en gespreksmodellen*,
H.T. van der Molen, M. Hommes. Noordhoff Uitgevers ISBN
9789001862343

Tijdsbegroting

Gedurende 4 weken 1,75 hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur)
Bestuderen literatuur (60 uur)
Opdrachten en toets (45 uur)

Totaal: 112 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: III. 14 / OW 1 – 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Inzicht in de toepassing van verschillende gespreksmodellen.	+	++	+
Het zelfstandig voeren van mentorgesprekken.		+	++
Signaleren en bespreken van huiselijk geweld aan de hand van de meldcode.		+	++

Module 8

Keuzeactiviteit 2 (hele studiejaar) – ALGEMEEN

Code

3KA2

Omvang

1 EC

Docent

Eva Stor MA en Jelle Stegers MA

Leerdoelen

Ter bevordering van je professionele vorming als Toegepast Filosoof is het zaak om je naast de filosofische basiskennis uit de reguliere vakken ook te *oriënteren* op de maatschappelijke reikwijdte van filosofie. Als Toegepast Filosoof richt je je op het beroepsmatig toepassen van deze kennisbasis op vraagstukken en problemen binnen een niet-academische context. Om filosofie te kunnen

Inhoud

toepassen in een beroeps- en/of maatschappelijke context moet je, naast filosofische kennis, ook kennis hebben van die context. Maatschappelijke vraagstukken en problemen zijn complex en velerlei. De ontwikkeling van visie en begrip die nodig is om “greep te krijgen” op maatschappelijke problemen, wordt gecultiveerd door reflecterend en zelfstandig denken. Reflectie heeft als doel inzicht te krijgen in het handelen, gedrag, de drijfveren en vooronderstellingen van jezelf en anderen. *Reflecteren* is zodoende een belangrijke vaardigheid van de Toegepast Filosoof. Door expliciet de nadruk te leggen op *oriëntatie van*, en *reflectie op*, het maatschappelijk veld waarbinnen de Toegepast Filosoof moet opereren, dragen de keuzeactiviteiten op *praktische wijze* bij aan het ontwikkelen van een professionele visie en houding als Toegepast Filosoof te aan zien van maatschappelijke vraagstukken en problemen.

Binnen deze modules geven we richting aan dit oriëntatieproces door je “erop uit te sturen”: er wordt van je gevraagd om gedurende je gehele opleiding deel te nemen aan activiteiten die buiten jouw officiële studietraject vallen. Je bent vrij om naar eigen inzicht en interesse activiteiten te kiezen, zolang je ten minste één van de volgende twee dingen duidelijk kunt maken:

1. Wat is de maatschappelijke relevantie van de (filosofische) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een boekpresentatie van een nieuwe vertaling van Nietzsche's *Vrolijke Wetenschap*. Je beargumenteert dat Nietzsche ons helpt onze eigen cultuur kritisch te bekijken, en daarom is het in het maatschappelijk belang om dit onder de aandacht te brengen.)
2. Wat is de filosofische relevantie van de (maatschappelijke) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een op loting gebaseerde burgervergadering. Je beargumenteert en laat zien dat de praktijk ervan filosofische gevolgen heeft, omdat het ons denken over democratie onder druk zet.)

Voor de afronding gebruik je bovenstaande vragen als richtvragen voor de reflectie. Voor extra ondersteuning bij het reflecteren zie Nijgh & Tol (2017) en de reflectiecyclus van Korthagen.

Ga alvast op zoek naar leuke activiteiten. Denk aan het voeren van socratische gesprekken in een organisatie, PR-activiteiten voor de HTF, meelopen met een filosofiedocent, bezoek aan een (filosofische) lezing of evenement, deelname aan de studentenraad, oriëntatie masterstudie, etc. De filosofie heeft als voordeel dat ze zich *overal* mee mag bemoeien, zolang ze maar goed kan onderbouwen wat haar meerwaarde is. Wees creatief! Zorg ook voor diversiteit in je activiteiten. Bezigheden die onderdeel van je stage zijn, kunnen niet als keuze-activiteit dienen.

Twijfel je over of een activiteit geschikt is of heb je andere vragen? Neem contact op met Eva Stor of Jelle Stegers, of stel je vraag via: e.stor@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl of j.stegers@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

Toetsvorm

De toetsing bestaat uit deelname aan de activiteiten en de afronding. 1 EC staat voor 28 uur, waarvan 23 uur aan de keuzeactiviteiten te besteden zijn en 5 uur aan de afronding. Je schrijft dus niet voor elke activiteit een reflectie, maar een overkoepelende reflectie over 23 uur aan activiteiten!

Voor de afronding zijn er twee mogelijkheden:

1. Een schriftelijk reflectieverslag, bestaande uit:
 - minimaal 1200, maximaal 2000 woorden (excl. lijst van activiteiten & urenverantwoording);
 - lijst van activiteiten & urenverantwoording;
 - reflectie op 1ste richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten;
 - reflectie op 2^e richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten.
2. Een mondeling eindgesprek:
 - Een gesprek van 15-20 minuten
 - Je zult ondervraagd worden aan de hand van de twee richtvragen in relatie tot de activiteiten die je hebt gevolgd. Let op: een goede voorbereiding hiervoor is noodzakelijk, er staat evenveel uur voor als voor de schrijfp opdracht.
 - Vooraf schriftelijk in te leveren: activiteitenlijst & urenverantwoording.

De afronding voor de keuzeactiviteiten zal per EC worden beoordeeld met 'voldaan' of 'niet-voldaan'. Voor studenten die al ruime (werk)ervaring hebben met of in het filosofisch-maatschappelijke veld is er ook de mogelijkheid om de keuzeactiviteiten af te ronden met het volgen van een extra module die buiten je studietraject valt. Neem in dat geval contact op met een van de docenten.

Inleveren

De schriftelijke afronding bestaat uit (1) een lijst van de activiteiten die je hebt bijgewoond inclusief urenverantwoording, en (2) je reflectie aan de hand van de twee richtvragen. Substantieel te weinig of te veel woorden voor je reflectie zal van invloed zijn op je beoordeling (vuistregel: bij te weinig woorden wordt gekeken of je aspecten niet beter en uitvoeriger had kunnen behandelen en bij te veel woorden wordt gekeken of die extra woorden écht nodig zijn om je verhaal te doen).

Voor de mondelinge afronding neem je contact op met Eva of Jelle voor een afspraak (je hebt de vrije keuze, maar het kan zijn dat je doorverwezen wordt). Minstens 2 dagen voordat de afspraak plaats heeft.

Lever je schriftelijke afronding of, in het geval van een mondelinge afronding je urenverantwoording en activiteitenlijst, in via onze online leeromgeving. Geef je document de volgende bestandsnaam: VoornaamAchternaamAfrondingscode (3KA1).

Literatuur

- Lida Nijgh & Nicolien van Tol, *Leren Reflecteren*. 3^e druk. Amsterdam, Uitgeverij Boom, 2017. (aanbevolen)
- Beoordelingsformulier (voor het maken van de verslagen)
- Beoordelingsmodel (voor het inzien van de criteria)

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Oriëntatie op de maatschappelijke reikwijdte van het vak filosofie, ter bevordering van de professionele vorming als Toegepast Filosoof.		+	++
Het opdoen van filosofische kennis en ervaringen naast de inhoud van de reguliere vakken binnen het curriculum.		+	++

Module 9

Retorica en Narrativiteit 2 (per. 3) – ALGEMEEN

Code

3RN1

Omvang

4 EC

Docent

Charly Bos MA

Leerdoelen

Basaal inzicht in de theorie over narrativiteit, in het bijzonder in relatie tot persoonsvorming. Doorontwikkeling van zowel de eigen narratieve als normatieve professionaliteit. Oefening in schrijfvaardigheid, in het bijzonder op autobiografische wijze en met behulp van narratief-interpretatieve middelen. Oefening in het analyseren en interpreteren van (autobiografische) teksten.

Inhoud

Deze module is het vervolg op Retorica en Narrativiteit I uit het 2^e jaar, waarin welsprekendheid centraal stond. In deze module staat narrativiteit centraal en werken we toe naar het schrijven van je eigen levensverhaal. Aan de hand van filosofische inzichten over (persoons)vorming, en met bijzondere aandacht voor narratieve

	vormen en retorische mogelijkheden, werken we toe naar het schrijven van een autobiografische vormingsdocument.
Werkvorm	Interactieve colleges
Toetsvorm	Essay in de vorm van een persoonlijk, autobiografisch vormingsdocument.
Literatuur	Literatuur wordt tijdens de colleges bekend gemaakt en (digitaal) verstrekt.
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/werkcollege (7 uur) Voorbereiding colleges (boek en artikelen) 4 x 10 uur (40 uur) Schrijven autobiografisch vormingsdocument (64 uur)
Totaal: 112 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. C6, C7, C8 / II. 9

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfkennis		+	+
Gevorderd inzicht in narrativiteit	+	+	+
Narratieve vaardigheid m.b.t. de beroepshouding (interview)			++
Praktische vaardigheid in welsprekendheid			++

Module 10	Werken aan Vrijheid (per. 3) – OW-SPECIFIEK
Code	3OW-WVI
Omvang	4 EC
Docent	Drs. Niske Verweij
Leerdoelen	Het onderzoeken van het Bildungsideaal van persoonlijke vrijheid. Het benoemen en herkennen van kenvormen uit de Mentaliteitenleer in ons dagelijks bestaan. Het opdoen van zelfkennis en praktische wijsheid door analyse van de eigen levensverhalen. Competenties die je ontwikkelt, liggen op het interpersoonlijk vlak: zelfkennis en inzicht in de eigen invloed bij communicatie.
Inhoud	Bildung is de vorming tot zelfstandige en vrije persoonlijkheden. Mensen zijn in staat na te denken over hun eigen denken. Met symbolen en concepten communiceren wij met elkaar en scheppen wij nieuwe werkelijkheden. In hoeverre maakt het vermogen onze omgeving aan onszelf aan te passen, ons werkelijk vrij? Staat angst

ons in de weg? Psycholoog en filosoof Erich Fromm (1941) wijst op de angst die met vrijheid gepaard gaat. Hoe dit ons als mensen bepaalt, wordt onderzocht in de Mentaliteitenleer van Pieter C. van de Griend (1998). Individualiteit is in deze leer een illusie: er is altijd sprake van *relationele* autonomie. Van de Griend beschrijft vier grondpatronen, waarbij de basisangst voor verlies van autonomie of verbondenheid centraal staat. Aan de hand van deze theorie kunnen we levensverhalen analyseren. Waar zit de vrijheid, wat is de angst en hoe bepaalt dit de intermenselijke relatie? Hoe kunnen deugden als onafhankelijkheid en moed ontwikkeld worden binnen de verschillende grondpatronen? Wat is typisch menselijk en hoe ga jij om met angst voor vrijheid? Tijdens deze module gaan we actief aan de slag met de vraag: 'Hoe vrij ben ik?'

Werkvorm

Hoor- en werkcollege

Toetsvorm

Analyse van levensverhalen. Vrije opdracht. Beoordeling met voldaan. Bij afwezigheid krijgt de student een vervangende opdracht.

Literatuur

- Fromm, E. (1941). *De angst voor vrijheid*. Utrecht: Uitgeverij Bijleveld.
- Griend, P. C. van de (1998). *De ecologische nis van de mens*. Budel: Damon.
- Griend, P. C. van de (1996). *Omgaan met angst*. Baarn: Nelissen.
- Moor, M. (2011). *Tussen de regels*. Utrecht: Samenwerkende uitgevers VOF.

Tijdsbegroting

Gedurende 4 weken 1,75 hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur)
Bestuderen literatuur (60 uur)
Opdrachten en toets (45 uur)

Totaal: 112 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. C8 (C6, C7) / III. 14 / OW 1 - 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Onderzoeken van het Bildungsideaal van persoonlijke vrijheid.		+	++
Benoemen en herkennen van kenvormen uit de Mentaliteitenleer in ons dagelijks bestaan.	+	+	+

Opdoen van zelfkennis en praktische wijsheid door analyse van de eigen levensverhalen.			++
--	--	--	----

Module 11	Onderzoekskunde 3 (per. 3) – ALGEMEEN
Code	3OK1
Omvang	3 EC
Docent	Paul Teule MA
Leerdoelen	De module kent drie leerdoelen: (1) Kennis van basele kwalitatieve onderzoekscyclus (2) Inzicht in- en ervaring met praktijkgericht (filosofisch) onderzoek, van de oriëntatie- tot de ontwerpfase; (3) Ontwikkeling eigen visie op praktijkgericht (filosofisch) onderzoek voor de eigen beroepspraktijk.
Inhoud	In deze module kruipen we in de huid van een toegepast filosoof die als onderzoeker door een mogelijke opdrachtgever wordt ingezet in een organisatorische en/of maatschappelijke kwestie. In de colleges reflecteren we op en oefenen we het doen van filosofisch praktijkgericht onderzoek. Studenten maken een eindopdracht waarvoor ze een mogelijke opdrachtgever zoeken en enkele fasen van het onderzoeksproces doorlopen, en daarbij hun onderzoeksvaardigheden ontwikkelen.
Werkvorm	3 x werk-/discussiecollege
Toetsvorm	Portfolio
Literatuur	Wordt bekend gemaakt op Teams.
Tijdsbegroting	3x hoorcollege (3x 1,75 uur = 5,25 uur) Voorbereiding college (25 uur) Bestudering literatuur (34 uur) Uitvoering eindopdracht (20 uur)
Totaal: 84,25 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: II.9 / II.10 / II.11 / TF. 1,2 / OW. 1,2

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van basale kwalitatieve onderzoekscyclus	++	+	
Inzicht in- en ervaring met praktijkgericht (filosofisch) onderzoek, van de oriëntatie- tot de ontwerpfase	+	++	

Ontwikkeling visie op praktijkgericht (filosofisch) onderzoek voor de eigen beroepspraktijk.		+	++
--	--	---	----

Module 12

Keuzeactiviteit 3 (hele studiejaar) – ALGEMEEN

Code

3KA3

Omvang

1 EC

Docent

Eva Stor MA en Jelle Stegers MA

Leerdoelen

Ter bevordering van je professionele vorming als Toegepast Filosoof is het zaak om je naast de filosofische basiskennis uit de reguliere vakken ook te *oriënteren* op de maatschappelijke reikwijdte van filosofie. Als Toegepast Filosoof richt je je op het beroepsmatig toepassen van deze kennisbasis op vraagstukken en problemen binnen een niet-academische context. Om filosofie te kunnen toepassen in een beroeps- en/of maatschappelijke context moet je, naast filosofische kennis, ook kennis hebben van die context.

Maatschappelijke vraagstukken en problemen zijn complex en velerlei. De ontwikkeling van visie en begrip die nodig is om "greep te krijgen" op maatschappelijke problemen, wordt gecultiveerd door reflecterend en zelfstandig denken. Reflectie heeft als doel inzicht te krijgen in het handelen, gedrag, de drijfveren en vooronderstellingen van jezelf en anderen. *Reflecteren* is zodoende een belangrijke vaardigheid van de Toegepast Filosoof. Door expliciet de nadruk te leggen op *oriëntatie van*, en *reflectie op*, het maatschappelijk veld waarbinnen de Toegepast Filosoof moet opereren, dragen de keuzeactiviteiten op *praktische wijze* bij aan het ontwikkelen van een professionele visie en houding als Toegepast Filosoof te aan zien van maatschappelijke vraagstukken en problemen.

Inhoud

Binnen deze modules geven we richting aan dit oriëntatieproces door je "erop uit te sturen": er wordt van je gevraagd om gedurende je gehele opleiding deel te nemen aan activiteiten die buiten jouw officiële studietraject vallen. Je bent vrij om naar eigen inzicht en interesse activiteiten te kiezen, zolang je ten minste één van de volgende twee dingen duidelijk kunt maken:

1. Wat is de maatschappelijke relevantie van de (filosofische) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een boekpresentatie van een nieuwe vertaling van Nietzsche's *Vrolijke Wetenschap*. Je beargumenteert dat Nietzsche ons helpt onze eigen cultuur kritisch te bekijken, en daarom is het in het maatschappelijk belang om dit onder de aandacht te brengen.)
2. Wat is de filosofische relevantie van de (maatschappelijke) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een op loting gebaseerde burgervergadering. Je beargumenteert en laat zien dat de praktijk

ervan filosofische gevolgen heeft, omdat het ons denken over democratie onder druk zet.)

Voor de afronding gebruik je bovenstaande vragen als richtvragen voor de reflectie. Voor extra ondersteuning bij het reflecteren zie Nijgh & Tol (2017) en de reflectiecyclus van Korthagen.

Ga alvast op zoek naar leuke activiteiten. Denk aan het voeren van socratische gesprekken in een organisatie, PR-activiteiten voor de HTF, meelopen met een filosofiedocent, bezoek aan een (filosofische) lezing of evenement, deelname aan de studentenraad, oriëntatie masterstudie, etc. De filosofie heeft als voordeel dat ze zich *overal* mee mag bemoeien, zolang ze maar goed kan onderbouwen wat haar meerwaarde is. Wees creatief! Zorg ook voor diversiteit in je activiteiten. Bezigheden die onderdeel van je stage zijn, kunnen niet als keuze-activiteit dienen.

Twijfel je over of een activiteit geschikt is of heb je andere vragen? Neem contact op met Eva Stor of Jelle Stegers, of stel je vraag via: e.stor@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl of j.stegers@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

Toetsvorm

De toetsing bestaat uit deelname aan de activiteiten en de afronding. 1 EC staat voor 28 uur, waarvan 23 uur aan de keuzeactiviteiten te besteden zijn en 5 uur aan de afronding. Je schrijft dus niet voor elke activiteit een reflectie, maar een overkoepelende reflectie over 23 uur aan activiteiten!

Voor de afronding zijn er twee mogelijkheden:

1. Een schriftelijk reflectieverslag, bestaande uit:
 - minimaal 1200, maximaal 2000 woorden (excl. lijst van activiteiten & urenverantwoording);
 - lijst van activiteiten & urenverantwoording;
 - reflectie op 1ste richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten;
 - reflectie op 2^e richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten.
2. Een mondeling eindgesprek:
 - Een gesprek van 15-20 minuten
 - Je zult ondervraagd worden aan de hand van de twee richtvragen in relatie tot de activiteiten die je hebt gevolgd. Let op: een goede voorbereiding hiervoor is noodzakelijk, er staat evenveel uur voor als voor de schrijfofdracht.
 - Vooraf schriftelijk in te leveren: activiteitenlijst & urenverantwoording.

De afronding voor de keuzeactiviteiten zal per EC worden beoordeeld met 'voldaan' of 'niet-voldaan'. Voor studenten die al ruime

Inleveren

(werk)ervaring hebben met of in het filosofisch-maatschappelijke veld is er ook de mogelijkheid om de keuzeactiviteiten af te ronden met het volgen van een extra module die buiten je studietraject valt. Neem in dat geval contact op met een van de docenten.

De schriftelijke afronding bestaat uit (1) een lijst van de activiteiten die je hebt bijgewoond inclusief urenverantwoording, en (2) je reflectie aan de hand van de twee richtvragen. Substantieel te weinig of te veel woorden voor je reflectie zal van invloed zijn op je beoordeling (vuistregel: bij te weinig woorden wordt gekeken of je aspecten niet beter en uitvoeriger had kunnen behandelen en bij te veel woorden wordt gekeken of die extra woorden écht nodig zijn om je verhaal te doen).

Voor de mondelinge afronding neem je contact op met Eva of Jelle voor een afspraak (je hebt de vrije keuze, maar het kan zijn dat je doorverwezen wordt). Minstens 2 dagen voordat de afspraak plaats heeft.

Lever je schriftelijke afronding of, in het geval van een mondelinge afronding je urenverantwoording en activiteitenlijst, in via onze online leeromgeving. Geef je document de volgende bestandsnaam:

VoornaamAchternaamAfrondingscode (3KA1).

Literatuur

- Lida Nijgh & Nicolien van Tol, *Leren Reflecteren*. 3^e druk. Amsterdam, Uitgeverij Boom, 2017. (aanbevolen)
- Beoordelingsformulier (voor het maken van de verslagen)
- Beoordelingsmodel (voor het inzien van de criteria)

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Oriëntatie op de maatschappelijke reikwijdte van het vak filosofie, ter bevordering van de professionele vorming als Toegepast Filosoof.		+	++
Het opdoen van filosofische kennis en ervaringen naast de inhoud van de reguliere vakken binnen het curriculum.		+	++

Module 13	Meewerkstage (hele studiejaar) – OW-SPECIFIEK
Code	3OW-MST1
Omvang	15 EC
Docenten	diverse docenten + studiecoördinator
Leerdoelen	 Zie: <u>Stagegids Meewerk-/Projectstage</u>
Inhoud	
Werkvorm	
Toetsvorm	
Literatuur	

Zie voor leerdoelen, competenties en toetsing: **Stagegids Meewerk-/Projectstage**

Module 14	Schriftelijke Taalvaardigheid III (hele studiejaar) – ALGEMEEN
Code	3TV1
Omvang	1 EC
Docent	Drs. Angelina Hansman
Leerdoelen	Correcte toepassing van de regels van de Nederlandse spelling en grammatica, vermindering van veelvoorkomende stijlfouten en toepassing van een persoonlijke, aantrekkelijke en beeldende schrijfstijl in een concrete tekst (i.c. eindverslag Meewerk-/Projectstage).
Inhoud	Regels van de spelling van werkwoordsvormen, Engelse werkwoorden, tussenletters in samenstellingen, meervouden, interpunctie en hoofdletters, tekens bij letters (trema, apostrof, koppelteken, weglatingsteken), zelfstandig gebruikte woorden. Beginselen van de Nederlandse grammatica (zinsdelen, hoofd- en bijzinnen), stijlverschijnselen (o.m. hen/hen, oorzaak/reden), stijlfouten (foutieve inversie, foutieve samentrekking, foutieve beknopte bijzin, incongruentie, contaminatie, pleonasme, tautologie) en technieken ter verbetering van de eigen schrijfstijl (o.m. bedrijvende vorm, werkwoordstijl, elliptische zinnen, inversie en het splitsen van kettingzinnen, zinnen met lange aanloop en tangconstructies). Het toepassen van beeldspraak en stijlfiguren in een concrete tekst. Op individuele basis en naar behoefte worden bijspijkerbijeenkomsten georganiseerd.
Werkvorm	Bijspijkercolleges
Toetsvorm	Beoordeling van eindverslag Meewerk-/Projectstage (a.d.h.v. verstrekte beoordelingscriteria 3TV1* en 4TV1*)
Literatuur	– Syllabus Schriftelijke taalvaardigheid I – spelling, grammatica, stijlfouten (uitgave HTF). – D. Pak, <i>Vlekkeloos Nederlands. Spelling en stijl compleet (niveau 4F)</i>. Den Haag, 2007.

- M. Hermans, *Schrijven met effect, stijlcursus*. Uitgeverij Couthino, Bussum, 2010.
- Stijlgids (in: *Vaardighedengids* - uitgave HTF).
- Reader Taalvaardigheid II (uitgave HTF)
- Beoordelingscriteria 3TV1* en 4TV1*

Tijdsbegroting

Herhaling theorie (5 uur)
 Extra oefening (10 uur)
 Check eindverslag op spelling (5 uur)
 Check eindverslag op persoonlijke schijfstijl (10 uur)

Totaal: 30 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: II. 9

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Correcte toepassing van de regels van de Nederlandse spelling en grammatica.			++
Vermijding van veelvoorkomende stijlfouten.			++
Toepassing van een aantrekkelijke en beeldende schrijfstijl in een concreet verslag.			++

* Zie bijlage I

Vierde jaar

Module 1	Projectstage (hele studiejaar) – OW-SPECIFIEK
Code	4OW-PST1
Omvang	15 EC
Docenten	diverse docenten + studiecoördinator
Leerdoelen	 Zie: <u>Stagegids Meewerk-/Projectstage</u>
Inhoud	
Werkvorm	
Toetsvorm	
Literatuur	

Zie voor leerdoelen, competenties en toetsing: **Stagegids Meewerk-/Projectstage**

Module 2	Verdieping Filosofie (per. 1) – ALGEMEEN
Code	4VFI
Omvang	3 EC
Docent	Dr. Floris van den Berg
Leerdoelen	Oefenen om een eigen ingebrachte casus met hulp van vijf filosofen uit de geschiedenis van de filosofie te analyseren en tot een oplossing/aanbeveling te komen. Zelfstandige verbreding en verdieping van de grondbeginselen van de westerse en niet-westerse filosofie. Zelfstandige ontwikkeling van filosofische vaardigheden.
Inhoud	In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig bestuderen van de geschiedenis van de filosofie. Leidend hierbij is het boek A.C. Grayling, <i>De geschiedenis van de filosofie</i> . Het resultaat van je zelfstudie geef je vorm in een essay.
Werkvorm	Werkcollege (zaterdagochtend)
Toetsvorm	Paper/werkstuk
Literatuur	- A.C. Grayling, <i>De geschiedenis van de filosofie</i> . Het Spectrum, Amsterdam, 2019. - E. Vermeersch en J. Braeckman, <i>De rivier van Herakleitos. Een eigenzinnige visie op de wijsbegeerte</i> , Houtekiet, Antwerpen, 2019.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Voorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (35 uur) Bestuderen literatuur (20 uur) Voorbereiding paper/werkstuk (15 uur) Schrijven paper/werkstuk (10 uur)
Totaal: 83,5 uur	

Toetsmatrijs

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van de grondbeginselen van de Westerse filosofie.		+	++
Zelfstandige ontwikkeling van filosofische vaardigheden.		+	++

Module 3	Levenskunst 2 (per. 2) – ALGEMEEN
Code	4LK1
Omvang	3 EC
Docent	Martijn Janssen MA
Leerdoelen	Zelfstandige verbreding en verdieping van inzicht in de (ideeën)geschiedenis van de westerse filosofie. Uitdiepen van een onderwerp naar keuze uit een aanbod van thema's en teksten rondom levenskunst.
Inhoud	In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig bestuderen van de geschiedenis van de filosofie. De nadruk ligt op het uitwerken van een specifiek thema, hetzij uit een bepaalde periode hetzij door de periodes heen. Bijvoorbeeld hedonisme en geluk bij Epicurus en bij een hedendaags auteur als Veenhoven. Of de ontwikkeling van de vrijheid in de moderne tijd: een vergelijkende studie tussen het existentialisme en Foucault.
Werkvorm	Werkcollege (waarin thema's worden aangedragen, geselecteerd, uitgewerkt en beoordeeld).
Toetsvorm	Paper/werkstuk
Literatuur	- J. Dohmen (red.), <i>Over levenskunst. De grote filosofen over het goede leven</i>. Uitgeverij Ambo, Amsterdam 2014, 20ste herziene druk (geen eerdere drukken!). - Joep Dohmen, <i>Iemand zijn. Filosofie van de persoonlijke vorming</i>. Uitgeverij Ambo, Amsterdam 2022.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Vorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (35 uur) Bestuderen literatuur (20 uur) Vorbereiding paper/werkstuk (15 uur) Schrijven paper/werkstuk (10 uur)
	Totaal: 83,5 uur

TOETSMATRIJS**Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen	+	+	++
Zelfstandige verbreding en verdieping van een concreet thema naar keuze uit de (ideeën)geschiedenis van de praktische (levenskunst) filosofie	+	+	++
Uitleg rol en context bij een specifieke auteur	+	++	
Uitleg en verbinding met voorbeelden uit eigen leven (toepassing).	+	+	++

Module 4	Verdieping Wijsgerige Ethiek (per. 3)
Code	4WE1
Omvang	3 EC
Docent	Paul Teule MA
Leerdoelen	Zelfstandige verbreding en verdieping van je kennis van en inzicht in de normatieve ethiek; Ontwikkeling interview-, onderzoeks- en schrijfvaardigheden.
Inhoud	Centraal staat de kwestie 'voltooid leven'. D66 is in 2020 met een concreet wetsvoorstel gekomen. Aan deze discussie, en aan de haalbaarheid en wenselijkheid van het wetsvoorstel, zitten tal van politieke, medische, juridische, maar uiteraard ook ethisch-filosofische haken en ogen. Naast het kabinet en de politieke partijen hebben tal van maatschappelijke partijen zich in deze discussie gemengd, vaak met stevige bezwaren. De artsen (verenigd in de KNMG) zijn bijvoorbeeld zeer kritisch, omdat het wetsvoorstel ouderdom zou stigmatiseren en bovendien zou de huidige euthanasiewet nu al voldoende mogelijkheden bieden. In de opdracht van dit vak breng je deze discussie in kaart via begripsanalyse(s), argumentenladder en een interview, hetgeen je probeert samen te brengen in-, c.q. dienstbaar te maken aan, een persoonlijke positiebepaling.
Werkvorm	Hoor-/werkcollege (zaterdagochtend)
Toetsvorm	Portfolio met o.a. begripsanalyse en interview
Literatuur	Van Hees e.a., <i>Basisboek ethiek</i> . Uitgeverij Boom, Amsterdam, 2014
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2 x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur)

Bestudering literatuur (25 uur) Voorbereiding portfolio (10 uur)
 Samenstelling portfolio, incl. schrijven position paper (45 uur)

Totaal: 83,5 uur

Toetsmatrijs

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen		+	++
Zelfstandige verbreding en verdieping van je kennis van en inzicht in de normatieve ethiek		+	++
Ontwikkeling interview-, onderzoeks- en schrijfvaardigheden		+	++
Ontwikkeling conceptuele analyse		+	++
Ontwikkeling argumentatievaardigheden		+	++
Ontwikkeling positionering		+	++

Module 5

Afstudeerprogramma (hele studiejaar) – OW-SPECIFIEK

Code

4OW-ASP1

Omvang

25 EC

Docenten

diverse docenten + studiecoördinator + coördinator Afstuderen

Leerdoelen

Inhoud

Werkvorm

Toetsvorm

Literatuur

Zie: Studiehandleiding Afstuderen

Module 6

Verdieping Wijsgerige Antropologie (per. 3)

Code

4WA1

Omvang

3 EC

Docent

Charly Bos MA

Leerdoelen

Zelfstandige verbreding en verdieping van één van de centrale
 kwesties van de Wijsgerige Antropologie. Zelfstandige ontwikkeling
 van twee fundamentele filosofische vaardigheden:
 begripsverheldering en argumentatie.

Inhoud

In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig
 verkennen van een centrale wijsgerig-antropologische kwestie, die jij

zelf hebt herkend in een maatschappelijke praktijk. Je leest drie artikelen van toonaangevende filosofen en ontwikkelt in discussie met deze auteurs een eigen positie, die je verheldert en toelicht aan de hand van voorbeelden uit de door jouw gekozen maatschappelijke praktijk.

Werkvorm	Werkcollege
Toetsvorm	Paper/werkstuk
Literatuur	Drie artikelen, gekozen uit een set artikelen die de docent aanbiedt.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2 x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Lezen artikelen (25 uur) Ontwikkelen concept (10 uur) Verwerken feedback (5 uur) Schrijven 1e versie (20 uur) Verwerken feedback (5 uur) Schrijven 2e versie (15 uur)

Totaal: 83,5 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van één van de centrale kwesties van de Wijsgerige Antropologie.		+	++
Zelfstandige ontwikkeling van twee fundamentele filosofische vaardigheden: begripsverheldering en argumentatie.		+	++

Module 7

Verdieping Politieke en Sociale Filosofie (per. 4)

Code	4PSF1
Omvang	3 EC
Docent	Ivana Ivkovic MA
Leerdoelen	Reflecteren over politieke vraagstukken als vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid aan de hand van concrete actuele kwesties, deelname aan een politieke discussie en het schrijven van een filosofisch paper.
Inhoud	Het werkcollege van deze verdiepingsmodule staat in het teken van het voeren van politieke debatten over drie onderwerpen: rechtvaardigheid, vrijheid en gelijkheid. Tijdens de bijeenkomst voeren

de studenten drie keer in drie groepen een politiek debat over een van de drie onderwerpen. De discussies zullen gevoerd worden op basis van casussen die studenten zelf vooraf aan de bijeenkomst ingebracht hebben.

Werkvorm

Werkcollege

Toetsvorm

Deze module wordt afgesloten met een paper van ca. 1500 woorden over een zelf gekozen casus, waarbij minstens twee bronnen aan bod komen.

Literatuur

Teksten die tijdens het college worden uitgedeeld.

Tijdsbegroting

Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur)
 Voorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (35 uur) Bestuderen literatuur (20 uur)
 Voorbereiding paper/werkstuk (15 uur)
 Schrijven paper/werkstuk (10 uur)

Totaal: 83,5 uur

Toetsmatrijs

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van één van de centrale kwesties van de politieke en sociale filosofie		+	++
Reflecteren over politieke vraagstukken als vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid aan de hand van concrete actuele kwesties		+	++

Module 8

Verdieping Wetenschapsfilosofie (per. 4)

Code

4WF1

Omvang

3 EC

Docent

Floris van den Berg

Leerdoelen

Een beargumenteerde positie innemen in een wetenschapsfilosofisch debat of ten opzichte van wetenschapsfilosofische theorie (in relatie tot wetenschappelijk onderzoek met maatschappelijke impact).

Inhoud

In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig bestuderen van teksten uit de Wetenschapsfilosofie. Ook word je begeleid bij het leren nadenken over bovenstaande

	wetenschapsfilosofische thema's aan de hand van de begrippen en thema's die in 1WF1 aan de orde zijn gekomen.
Werkvorm	Werkcollege (aanwezigheidsplicht)
Toetsvorm	Essay
Literatuur	De literatuur voor het college zal aangekondigd worden in de studiehandleiding van deze module.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Voorbereiden college en bestuderen literatuur (26 uur) Voorbereiden en schrijven essay (55 uur)
Totaal: 84,5 uur	

Toetsmatrijs

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van een van de centrale kwesties van de wetenschapsfilosofie		+	++
Inzicht in de canon van de moderne wetenschapsfilosofie.		+	++

Module 9

Schriftelijke Taalvaardigheid IV (hele studiejaar)

– ALGEMEEN

Code	4TVI
Omvang	1 EC
Docent	Drs. Angelina Hansman
Leerdoelen	Correcte toepassing van de regels van de Nederlandse spelling en grammatica, vermindering van veelvoorkomende stijlfouten en toepassing van een persoonlijke, aantrekkelijke en beeldende schrijfstijl in een concrete tekst (i.c. eindverslag Beroepsproduct).
Inhoud	Regels van de spelling van werkwoordsvormen, Engelse werkwoorden, tussenletters in samenstellingen, meervouden, interpunctie en hoofdletters, tekens bij letters (trema, apostrof, koppelteken, weglatingsteken), zelfstandig gebruikte woorden. Beginselen van de Nederlandse grammatica (zinsdelen, hoofd- en bijzinnen), stijlverschijnselen (o.m. hen/hen, oorzaak/reden), stijlfouten (foutieve inversie, foutieve samentrekking, foutieve beknopte bijzin, incongruentie, contaminatie, pleonasme, tautologie) en technieken ter verbetering van de eigen schrijfstijl (o.m. bedrijvende vorm, werkwoordstijl, elliptische zinnen, inversie en het splitsen van

Werkvorm**Toetsvorm****Literatuur****Tijdsbegroting**

kettingzinnen, zinnen met lange aanloop en tangconstructies). Het toepassen van beeldspraak en stijlfiguren in een concrete tekst. Op individuele basis en naar behoefte worden bijspijkerbijeenkomsten georganiseerd.

Bijspijkercolleges

Beoordeling van het Beroepsproduct (a.d.h.v. verstrekte beoordelingscriteria 3TV1* en 4TV1*)

Syllabus Schriftelijke taalvaardigheid I - spelling, grammatica, stijlfouten (uitgave HTF).

D. Pak, *Vlekkeloos Nederlands. Spelling en stijl compleet (niveau 4F)*. Den Haag, 2007.

M. Hermans, *Schrijven met effect, stijlcursus*. Uitgeverij Couthino, Bussum, 2010.

Stijlgids (in: *Vaardighedengids* - uitgave HTF).

Reader Taalvaardigheid II (uitgave HTF)

Beoordelingscriteria 3TV1* en 4TV1*

Herhaling theorie (5 uur)

Extra oefening (10 uur)

Check eindverslag op spelling (5 uur)

Check eindverslag op persoonlijke schijfstijl (10 uur)

Totaal: 30 uur

TOETSMATRIJS**Competenties: II. 9**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Correcte toepassing van de regels van de Nederlandse spelling en grammatica.			++
Vermijding van veelvoorkomende stijlfouten.			++
Toepassing van een aantrekkelijke en beeldende schrijfstijl in een concreet verslag.			++

* Zie bijlage I

Module 10**Code****Keuzeactiviteit 4 (hele studiejaar) – ALGEMEEN**

4KA1

Omvang
Docent
Leerdoelen

1 EC

Eva Stor MA en Jelle Stegers MA

Ter bevordering van je professionele vorming als Toegepast Filosoof is het zaak om je naast de filosofische basiskennis uit de reguliere vakken ook te *oriënteren* op de maatschappelijke reikwijdte van filosofie. Als Toegepast Filosoof richt je je op het beroepsmatig toepassen van deze kennisbasis op vraagstukken en problemen binnen een niet-academische context. Om filosofie te kunnen toepassen in een beroeps- en/of maatschappelijke context moet je, naast filosofische kennis, ook kennis hebben van die context.

Maatschappelijke vraagstukken en problemen zijn complex en velerlei. De ontwikkeling van visie en begrip die nodig is om “greep te krijgen” op maatschappelijke problemen, wordt gecultiveerd door reflecterend en zelfstandig denken. Reflectie heeft als doel inzicht te krijgen in het handelen, gedrag, de drijfveren en vooronderstellingen van jezelf en anderen. *Reflecteren* is zodoende een belangrijke vaardigheid van de Toegepast Filosoof. Door expliciet de nadruk te leggen op *oriëntatie van*, en *reflectie op*, het maatschappelijk veld waarbinnen de Toegepast Filosoof moet opereren, dragen de keuzeactiviteiten op *praktische wijze* bij aan het ontwikkelen van een professionele visie en houding als Toegepast Filosoof te aan zien van maatschappelijke vraagstukken en problemen.

Inhoud

Binnen deze modules geven we richting aan dit oriëntatieproces door je “erop uit te sturen”: er wordt van je gevraagd om gedurende je gehele opleiding deel te nemen aan activiteiten die buiten jouw officiële studietraject vallen. Je bent vrij om naar eigen inzicht en interesse activiteiten te kiezen, zolang je ten minste één van de volgende twee dingen duidelijk kunt maken:

1. Wat is de maatschappelijke relevantie van de (filosofische) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een boekpresentatie van een nieuwe vertaling van Nietzsche's *Vrolijke Wetenschap*. Je beargumenteert dat Nietzsche ons helpt onze eigen cultuur kritisch te bekijken, en daarom is het in het maatschappelijk belang om dit onder de aandacht te brengen.)
2. Wat is de filosofische relevantie van de (maatschappelijke) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een op loting gebaseerde burgervergadering. Je beargumenteert en laat zien dat de praktijk ervan filosofische gevolgen heeft, omdat het ons denken over democratie onder druk zet.)

Voor de afronding gebruik je bovenstaande vragen als richtvragen voor de reflectie. Voor extra ondersteuning bij het reflecteren zie Nijgh & Tol (2017) en de reflectiecyclus van Korthagen.

Ga alvast op zoek naar leuke activiteiten. Denk aan het voeren van socratische gesprekken in een organisatie, PR-activiteiten voor de HTF, meelopen met een filosofiedocent, bezoek aan een (filosofische)

lezing of evenement, deelname aan de studentenraad, oriëntatie masterstudie, etc. De filosofie heeft als voordeel dat ze zich *overal* mee mag bemoeien, zolang ze maar goed kan onderbouwen wat haar meerwaarde is. Wees creatief! Zorg ook voor diversiteit in je activiteiten. Bezigheden die onderdeel van je stage zijn, kunnen niet als keuze-activiteit dienen.

Twijfel je over of een activiteit geschikt is of heb je andere vragen? Neem contact op met Eva Stor of Jelle Stegers, of stel je vraag via: e.stor@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl of j.stegers@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

Toetsvorm

De toetsing bestaat uit deelname aan de activiteiten en de afronding. 1 EC staat voor 28 uur, waarvan 23 uur aan de keuzeactiviteiten te besteden zijn en 5 uur aan de afronding. Je schrijft dus niet voor elke activiteit een reflectie, maar een overkoepelende reflectie over 23 uur aan activiteiten!

Voor de afronding zijn er twee mogelijkheden:

1. Een schriftelijk reflectieverslag, bestaande uit:
 - minimaal 1200, maximaal 2000 woorden (excl. lijst van activiteiten & urenverantwoording);
 - lijst van activiteiten & urenverantwoording;
 - reflectie op 1ste richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten;
 - reflectie op 2^e richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten.
2. Een mondeling eindgesprek:
 - Een gesprek van 15-20 minuten
 - Je zult ondervraagd worden aan de hand van de twee richtvragen in relatie tot de activiteiten die je hebt gevolgd. Let op: een goede voorbereiding hiervoor is noodzakelijk, er staat evenveel uur voor als voor de schrijfpdracht.
 - Vooraf schriftelijk in te leveren: activiteitenlijst & urenverantwoording.

De afronding voor de keuzeactiviteiten zal per EC worden beoordeeld met 'voldaan' of 'niet-voldaan'. Voor studenten die al ruime (werk)ervaring hebben met of in het filosofisch-maatschappelijke veld is er ook de mogelijkheid om de keuzeactiviteiten af te ronden met het volgen van een extra module die buiten je studietraject valt. Neem in dat geval contact op met een van de docenten.

Inleveren

De schriftelijke afronding bestaat uit (1) een lijst van de activiteiten die je hebt bijgewoond inclusief urenverantwoording, en (2) je reflectie aan de hand van de twee richtvragen. Substantieel te weinig of te veel woorden voor je reflectie zal van invloed zijn op je beoordeling (vuistregel: bij te weinig woorden wordt gekeken of je aspecten niet

beter en uitvoeriger had kunnen behandelen en bij te veel woorden wordt gekeken of die extra woorden écht nodig zijn om je verhaal te doen).

Voor de mondelinge afronding neem je contact op met Eva of Jelle voor een afspraak (je hebt de vrije keuze, maar het kan zijn dat je doorverwezen wordt). Minstens 2 dagen voordat de afspraak plaats heeft.

Lever je schriftelijke afronding of, in het geval van een mondelinge afronding je urenverantwoording en activiteitenlijst, in via onze online leeromgeving. Geef je document de volgende bestandsnaam:

VoornaamAchternaamAfrondingscode (3KA1).

Literatuur

- Lida Nijgh & Nicolien van Tol, *Leren Reflecteren*. 3^e druk. Amsterdam, Uitgeverij Boom, 2017. (aanbevolen)
- Beoordelingsformulier (voor het maken van de verslagen)
- Beoordelingsmodel (voor het inzien van de criteria)

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Oriëntatie op de maatschappelijke reikwijdte van het vak filosofie, ter bevordering van de professionele vorming als Toegepast Filosoof.		+	++
Het opdoen van filosofische kennis en ervaringen naast de inhoud van de reguliere vakken binnen het curriculum.		+	++

BIJLAGEN

BIJLAGE I

Beoordelingscriteria Schriftelijke Taalvaardigheid III en IV (3TV1 en 4TV1)

Inleiding

De HTF stelt hoge eisen aan de schriftelijke taalvaardigheid van haar studenten. Juist voor een Toegepast Filosoof is het van het grootste belang dat hij zijn gedachten en ideeën op adequate wijze onder woorden kan brengen, dat wil zeggen: zonder dat taal- en spelfouten afleiden van de inhoud en door middel van aantrekkelijk en helder taalgebruik. Daarom bevat het algemene curriculum van de HTF drie modules die expliciet met schriftelijke taalvaardigheid en schrijfvaardigheid te maken hebben: Schriftelijke taalvaardigheid I en II (1TV1 en 1TV2), en Taalfilosofie en Metaforen (2TM1). Deze leerlijn schriftelijke taalvaardigheid krijgt zijn vervolg in de modules 3TV1 en 4TV1. Hierbij worden respectievelijk het verslag van de Meewerk-/Projectstage (3MST1 en 4PST1) en het Beroepsproduct in het kader van het Afstudeerprogramma (4ASPI) door een neerlandicus beoordeeld op basis van onderstaande beoordelingscriteria.

Beoordelingscriteria

Bij de beoordeling van de werkstukken wordt op de volgende aspecten gelet:

1) Spelling en stijl

Het gaat hier om de correcte toepassing van de regels van de Nederlandse spelling en het vermijden van veelvoorkomende stijlfouten.

Gespecificeerd:

- werkwoordsvormen
- Engelse werkwoorden
- tussenletters in samenstellingen
- meervouden
- interpunctie en hoofdletters
- tekens bij letters (trema, apostrof, koppelteken, weglatingsteken)
- zelfstandig gebruikte woorden
- hoofd- en bijzinnen
- hen/hun
- oorzaak/reden
- foutieve inversie
- foutieve samentrekking

- foutieve beknopte bijzin
- incongruentie
- contaminatie
- pleonasme
- tautologie

2) Persoonlijk, aantrekkelijk en beeldend schrijven

Het gaat hier om de toepassing van diverse technieken ter verbetering van de eigen schrijfstijl.

Gespecificeerd:

- toepassing bedrijvende vorm en werkwoordstijl
- vermijding lijdende vorm en naamwoordstijl
- toepassing elliptische zinnen
- toepassing inversie (gevarieerde zinsbouw)
- vermijding kettingzinnen, zinnen met lange aanloop en tangconstructies
- toepassing elementen van persoonlijk schrijven (lezer aanspreken, ik/wij gebruiken etc.)
- toepassing van vormen beeldspraak (metaforen, vergelijkingen, metonymia etc.)
- toepassing van stijlfiguren (ironie, hyperbool, eufemisme, retorische vraag etc.)

Normering

Het verslag van de Meewerk-/Projectstage en het Beroepsproduct in het kader van het Afstudeerprogramma worden beoordeeld op basis van bovenstaande criteria. Hierbij worden twee cijfers toegekend:

- a) één cijfer voor spelling en stijl
- b) één cijfer voor de schrijfstijl

Ad. a

Het cijfer voor spelling en stijl wordt bepaald door het aantal gemaakte spelling- en stijlfouten (zie bovenstaande gespecificeerde beoordelingscriteria). Hierbij geldt gemiddeld per pagina volledige tekst (600 woorden) de volgende normering:

- 0 fout : 10
- 1 fout : 9
- 1,5 fout : 8
- 2 fout : 7
- 2,5 fout : 6

- 3 fout : 5
- 3,5 fout : 4
- 4 fout : 3
- 4,5 fout : 2
- 5 fout : 1

Ad. b

Het cijfer voor de schrijfstijl wordt bepaald door de mate waarin de technieken ter verbetering van de eigen schrijfstijl in de tekst worden toegepast (zie bovenstaande gespecificeerde beoordelingscriteria). Het betreft hier een indrukcijfer, waarbij de examinerator aangeeft welke schrijftechnieken in meer of mindere mate en al dan niet succesvol zijn toegepast. Het cijfer varieert van 10 tot 1.

Eindcijfer

Het eindcijfer wordt bepaald door het gemiddelde van het behaalde cijfer voor spelling en stijl enerzijds en het behaalde cijfer voor schrijfstijl anderzijds.

